

SPECJALSI SIŁ ODPOWIEDZI NATO POD MIĘDZYNARODOWYM DOWÓDZTWEM

W 2021 roku po raz pierwszy komponent sił operacji specjalnych Sił Odpowiedzi NATO dowodzony jest przez dowództwo złożone z sił trzech państw: Danii, Belgii, i Holandii. To ciekawy przykład międzynarodowej współpracy w zakresie wojsk specjalnych. Nowe dowództwo przejęło dowodzenie komponentem operacji specjalnych NATO Response Force od polskiego Dowództwa Komponentu Wojsk Specjalnych, które w 2020 roku wystąpiło w tej roli już po raz drugi.

7 grudnia ubiegłego roku Naczelne Sojusznicze Dowództwo w Europie (SHAPE) ogłosiło osiągnięcie Pełnej Zdolności Operacyjnej (FOC)¹ Kompozytowego Dowództwa Komponentu Operacji Specjalnych (C-SOCC)² do objęcia dyżuru w ramach NRF w roku 2021. Wiadomość ta została wydana na zakończenie ćwiczenia dowódczo-sztabowego wspomaganego komputerowo (CAX)³ pk. „Steadfast Jupiter-Jackal 2020”, które miało na celu sprawdzenie gotowości poszczególnych dowództw⁴ wchodzących w skład NRF do realizacji stawianych im zadań.

JEDNOSTKA WOJSKOWA KOMANDOSOW
JEDNOSTKA WOJSKOWA AGAT
JEDNOSTKA WOJSKOWA GROM
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
ESKADRA DZIAŁAŃ SPECJALNYCH
JEDNOSTKA WOJSKOWA GROM
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
ESKADRA DZIAŁAŃ SPECJALNYCH
JEDNOSTKA WOJSKOWA NIL
JEDNOSTKA WOJSKOWA FORMOZA
ESKADRA DZIAŁAŃ SPECJALNYCH
JEDNOSTKA WOJSKOWA NIL

Marek Gryga
POLSKIE WOJSKA SPECJALNE
WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE
Defence 24
WYDAWNICTWO
BIBLIOTEKA BEZPIECZEŃSTWA

**POLSKIE WOJSKA SPECJALNE
JAKO SYSTEM OBRONY NARODOWEJ
I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA**

Defence 24
WYDAWNICTWO

Sklep.Defence 24

Reklama

Genezą powstania C-SOCC były **zbyt szczupłe możliwości Danii, Belgii i Holandii do samodzielnego utworzenia dowództwa specjalizującego się w sojuszniczych operacjach specjalnych przy jednoczesnym posiadaniu ambicji narodowych w tym zakresie.**

Rozwiązaniem okazało się połączenie sił i utworzenie dowództwa złożonego z przedstawicieli wojsk specjalnych trzech wymienionych trzech państw. Proces tworzenia rozpoczął się w lutym 2017 r. w Brukseli wraz z **podpisaniem przez ministrów obrony Danii, Belgii i Holandii Listu Intencyjnego przy okazji posiedzenia Rady Północnoatlantyckiej Sojuszu**. Konsekwencją tego wydarzenia było podpisanie przez ww. ministrów w czerwcu 2018 r. Porozumienia Ogólnego (Memorandum of Understanding) w Brukseli. Na mocy wspomnianych dokumentów te trzy państwa utworzyły międzynarodowe mobilne dowództwo zdolne do planowania, organizowania i kierowania sojuszniczymi operacjami specjalnymi komponentu w sile kilku zadaniowych zespołów bojowych (SOTG)⁵, zgodnie ze standardami obowiązującymi w NATO.

Dzięki pomocy udzielonej przez Dowództwo Operacji Specjalnych NATO (NSHQ) już w październiku 2019 r. ogłoszono osiągnięcie Wstępnej Zdolności Operacyjnej (IOC)⁶ przez C-SOCC, aby następnie zaplanować jego udział w ramach NRF w dyżurze w 2021 r. Siedziba dowództwa mieści się w bazie duńskich sił powietrznych w Aarlborg. Stanowisko dowódcy C-SOCC obsadzane jest rotacyjnie. W bieżącym roku na czele dowództwa stoi duński gen. mjr Peter H. Boysen.

Samo ćwiczenie odbywało się w szeregu lokalizacji na terenie Danii, Belgii, Holandii, Niemiec, Włoch, Norwegii i Turcji się w dniach 1-10 grudnia 2020r. (w przypadku C-SOCC było to Oksbøl w Danii). Było zaplanowane i kierowane przez Centrum Działań Połączonych (Joint Warfare Centre) w Stavanger, wspierane m.in. przez przedstawicieli NSHQ. Scenariuszem operacyjnym ćwiczenia było udzielenie pomocy przez NATO fikcyjnemu państwu położonemu w południowej części basenu Morza Śródziemnego w przywróceniu bezpieczeństwa na jego terytorium podczas konfliktu wewnętrznego.

Podczas ćwiczenia zadania C-SOCC koncentrowały się przede wszystkim na zaplanowaniu rozmieszczenia oraz użycia do sześciu SOTG podczas początkowej fazy operacji, którym powierzano zadania związane z prowadzeniem działań kontrterrorystycznych, a także udzielaniem wsparcia militarnego obejmującego szkolenie oraz doradzanie siłom bezpieczeństwa oraz siłom zbrojnych państwa-gospodarza w przeciwdziałaniu zagrożeniom. Co równie, interesujące elementem ćwiczącym niższego szczebla było także dowództwo Kompozytowego Zadaniowego Lotniczego Zespołu Bojowego (C-SOATG)⁷, który został poddany procesowi certyfikacji do dyżuru NRF w lecie ub. roku podczas ćwiczenia wojsk specjalnych zorganizowanego **pomiędzy Aalborgiem oraz wyspą Bornholm na Bałtyku**.

Objęcie z początkiem bieżącego roku dyżuru w ramach NRF przez C-SOCC oznacza przejście odpowiedzialności za planowanie i kierowanie sojuszniczymi operacjami specjalnymi od Dowództwa Komponentu Operacji Specjalnych (SOCC) zorganizowanego i wystawionego przez polskie Dowództwo Komponentu Wojsk Specjalnych (DKWS) w ubiegłym roku. Wartym przypomnienia jest, że to ostatnie jest **jednym z siedmiu narodowych dowództw operacji specjalnych państw NATO** posiadających takie zdolności, czego dowodem był dyżur w roli SOCC także w 2014 r. Z kolei sama koncepcja tworzenia takiego „kompozytowego” dowództwa znalazła podatny grunt wśród innych mniejszych członków Sojuszu oraz państw partnerskich. W 2019 r. pięć państw: **Austria, Chorwacja, Słowacja, Słowenia i Węgry** podpisały List Intencyjny, a następnie Porozumienie Ogólne na mocy którego w bieżącym roku ma zostać utworzone Regionalne Dowództwo Komponentu Operacji Specjalnych (R-SOCC) funkcjonujące na podobnej zasadzie jak C-SOCC. Osiągnięcie FOC przez R-SOCC jest przewidziane na 2024 r.

ppłk rez. dr Marek Gryga, były szef szkolenia JW AGAT

2 Composite – Special Operations Component Command – przyp. autora

3 Computer Assisted Exercise - jest formą ćwiczenia prowadzonego przez dowództwa i sztaby od szczebla oddziału wzwyż. W trakcie tego ćwiczenia do systemu symulacji komputerowej wprowadzane są w rzeczywistym czasie decyzje wypracowane przez ćwiczące dowództwa i sztaby. Zwrotnie do ćwiczących przekazywane są wyniki symulacji w postaci sformalizowanych dokumentów dowodzenia zgodnie z przyjętym (obowiązującym) systemem meldunkowym. Podstawa: „Instrukcja o przygotowaniu i prowadzeniu ćwiczeń z dowództwami, sztabami i wojskami w Siłach Zbrojnych RP DD/7.1.1 (A)”, MON/SGWP, Warszawa 2010, s. 8 4 W ćwiczeniu oprócz C-SOCC uczestniczyły: Sojusznicze Połączone Dowództwo (poziomu operacyjnego) w Neapolu, dowództwo Korpusu Niemiecko-Holenderskiego oraz dowództwo Korpusu Szybkiego Reagowania NATO z Turcji – przyp. autora, na podstawie: <https://jwc.nato.int/articles/steadfast-jupiter-jackal-2020-begins> (dostęp: 27.01.2021r.).

5 Special Operations Task Group – pododdział wojsk specjalnych o strukturze organizacyjnej dopasowanej do przewidywanych dla nich zadań zdolne do samodzielnego zaplanowania i przeprowadzenia działań specjalnych. Mogą liczyć od kilkudziesięciu do ponad 100 żołnierzy. Ze względu na przewidywane główne środowisko działania dzielą się na: lądowe (SOLTG), morskie (SOMTG) i powietrzne (SOATG) – przyp. autora

6 Interim Operational Capability – przyp. autora